

ΚΕΙΜΕΝΟ 7

Caesar propter frumenti inopiam legiones in hibernis multis conlocat. Ex quibus quattuor in Nervii hiemare iubet et tribus imperat in Belgis remanere. Legatos omnes frumentum in castra importare iubet. Milites his verbis admonet: «Hostes adventare audio; speculatores nostri eos prope esse nuntiant. Vim hostium cavere debetis; hostes enim de collibus advolare solent et caedem militum perpetrare possunt».

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Λόγω της έλλειψης σταριού ο Καίσαρας εγκαθιστά τις λεγεώνες του σε πολλά χειμερινά στρατόπεδα. Διατάζει τέσσερις απ' αυτές να ξεχειμωνιάσουν στη χώρα των Νερβίων και τρεις διατάζει να παραμείνουν στη χώρα των Βέλγων. Δίνει εντολή σε όλους τους διοικητές των λεγεώνων να μεταφέρουν σάρι στα στρατόπεδα. Συμβουλεύει τους στρατιώτες του με τα παρακάτω λόγια: "Πληροφορούμαι ότι οι εχθροί πλησιάζουν· οι ανιχνευτές μας αναγγέλλουν ότι οι εχθροί βρίσκονται κοντά. Πρέπει να φυλάγεστε από την ορμή των εχθρών· γιατί συνηθίζουν να (εξ)ορμούν από τους λόφους και μπορούν να κατασφάξουν τους στρατιώτες μας (: να διαπράξουν σφαγή των στρατιωτών μας)"

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

1. speculatores nostri: επιθετικός προσδιορισμός (nostri: κτητική αντωνυμία)

2.

	Αρσ-Θηλ.	Ουδ.
Όνομ.	tres	tria
Γεν.	trium	trium
Δοτ.	tribus	tribus
Αιτ.	tres	tria
Αφαιρ.	tribus	tribus

3. soleo, solitus sum, solitum, -ere 2 (ημιαποθετικό) = συνηθίζω

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΑΡΧΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΡΗΜΑΤΩΝ

conloco, -avi, -atum, -are 1= εγκαθιστώ
hiemo, -avi, -atum, -are 1= ξεχειμωνιάζω
impero, -avi, -atum, -are 1= διατάζω
importo, -avi, -atum, -are 1= εισάγω
advento, -avi, -atum, -are 1= πλησιάζω
nuntio, -avi, -atum, -are 1= αναγγέλλω
advolo, -avi, -atum, -are 1= καταφθάνω πετώντας, σπεύδω
perpetro, -avi, -atum, -are 1= διαπράττω
iubeo, iussi, issum, -ere 2= διατάζω
remaneo, remansi, remansum, -ere 2= παραμένω
admoneo, admonui, admonitum, -ere 2= συμβουλεύω
caveo, cavi, cautum, -ere 2= φυλάγομαι, προσέχω
debeo, debui, debitum, -ere 2= οφείλω, πρέπει
soleo, solitus sum, solitum, -ere 2 (ημιαποθετικό) = συνηθίζω
audio, audivi, auditum, -ire 4= ακούω
sum, fui, - , esse= είμαι
possum, potui, - , poss = μπορώ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ Κλίση

Belgae, -arum (A)= οι Βέλγοι, η χώρα των Βέλγων
inopia, ae = έλλειψη

Β΄ Κλίση *

hiberna, -arum (ΟΥΔ.μόνο πληθ.)= χειμερινό/ά στρατόπεδο/α *
castra, -arum (ΟΥΔ.μόνο πληθ.)= στρατόπεδο
Nervii, orum= οι Νέρβιοι, η χώρα των Νερβίων
legatus, i= αρχηγός λεγεώνας
frumentum, i=δημητριακά, τρόφιμα
verbum, i= λόγος

Γ΄ Κλίση

Caesar, Caesaris (A)= Καίσαρ
legio, legionis (Θ)= λεγεώνα
miles, militis (A)= στρατιώτης
hostis, hostis (A)= εχθρός
*caedes, caedis (Θ)= σφαγή
*vis - (Θ)= δύναμη
collis, collis (A)= λόφος
speculator, speculatoris (A)= ανιχνευτής, κατάσκοπος

ΕΠΙΘΕΤΑ

multus-a-um= πολύς
omnis, is, e (γ' κλ)= όλος, πᾶς

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

quattuor= τέσσερις (άκλιτο)
tres, tres, tria= τρεις

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

qui, quae, quod (αναφορική)= ο οποίος
hic, haec, hoc (δεικτ.)= αυτός
noster, nostra, nostrum (κτητ)= δικός μας
is, ea, id (οριστ.)= αυτός

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

prope= κοντά

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

propter +ΑΙΤ= για, εξαιτίας, ένεκα (εξωτερικό αναγκαστικό αίτιο: propter inopiam)
in + ΑΦ: σε (στάση: in hibernis, in Nerviiis, in Belgis)
ex + ΑΦ= από (διαιρεμένο όλον: Ex quibus)
in + ΑΙΤ= προς, σε (κίνηση προς τόπο: in castra)
de + ΑΦ= από (κίνηση από: de collibus)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

enim (αιτιολ.παρατακτ) = γιατί, βέβαια, γάρ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να κλιθούν: Milites, hostes, speculatores nostri, vim
2. conlocat, remanere: Να κλιθούν σε ενεστώτα και παρατακτικό
3. Να εντοπισθούν οι αντωνυμίες, να αναγνωρισθούν, να μεταφερθούν στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού
4. Να συντάξετε αναλυτικά την τελευταία περίοδο του κειμένου

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφερθούν οι παρακάτω τύποι στις πτώσεις που ζητούνται για τον καθένα:

Frumenti: κλητική ενικού
legiones: γενική πληθυντικού
hibernis multis: αιτιατική πληθυντικού
tribus: γενική πληθυντικού

Belgis: ονομαστική πληθυντικού
Legatos omnes: γενική ενικού
his verbis: ονομαστική ενικού
speculatores nostri: αιτιατική ενικού
eos: γενική πληθυντικού
Vim: αφαιρετική ενικού
collibus: γενική ενικού
caedem: ονομαστική ενικού

2. Να μεταφερθούν οι παρακάτω ρηματικοί τύποι στον τύπο που σας ζητείται για τον καθένα (στους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

Conlocat: απαρέμφατο παρακειμένου ενεργητικής φωνής
Hiemare: μετοχή μέλλοντα, γενική ενικού, θηλυκού γένους
Iubet: απαρέμφατο μέλλοντα παθητικής φωνής
remanere: β΄ πληθυντικό οριστικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής
admonet: β΄ ενικό υποτακτικής παρατατικού ενεργητικής φωνής
cavere: α΄ πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού ενεργητικής φωνής
debetis: απαρέμφατο μέλλοντα ενεργητικής φωνής
advolare: αφαιρετική ενικού μετοχής ενεστώτα
solent: γ΄ πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού
perpetrare: β΄ πληθυντικό οριστικής μέλλοντα
possunt: β΄ πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα

3. Caesar propter frumenti inopiam legiones in hibernis multis conlocat:
Να μετατραπεί η φράση στην παθητική φωνή
4. «Hostes adventare audio; speculatores nostri eos prope esse nuntiant»
Να εξαρτηθεί η φράση από το Caesar dicit